

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Postbus 2235

6201 HA Maastricht

Het SOK-bestuur:

Rob Heckers	Voorzitter	043-343 81 71	robmac@planet.nl
Hans Ogg	Secretaris	040-29105555	h.ogg@chello.nl

SOK-ledenadministratie:

Ger Beckers, Moesdaal 65, 6228 HX Maastricht. Telefoon: 043 367 08 57. E-mail: pghbeckers@ziggo.nl

SOK-adres secretariaat:

Hans Ogg, Kreugelstraat 37, 5616 SE Eindhoven, Telefoon: 040 - 29105555, E-mail: h.ogg@chello.nl

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Wilfred Schoenmakers	Voorzitter	043 - 344 07 41	wilfred.schoenmakers@home.nl
Richard Ramakers	Secretaris	043 - 407 19 64	
Mat van Lier	Penningmeester		
Ton Breuls	(Ad interim) Bestuurslid		

Stichting ir. D.C. van Schaik:

www.vanschaikstichting.nl

Technische Commissie Stichting ir. D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Mgr. Soudantstraat 5, 6226 GC Maastricht. Telefoon: 06-557 78 846

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, telefoon: 00 - 3212-454 059

E-mail: tbreuls@skynet.be

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, telefoon 043-3645419

E-mail: john.hageman@planet.nl

De SOK op Internet:

www.sok.nl

SOK-ledenpasjes:

SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is.

De aanvraag moet vergezeld van een pasfoto bij de secretaris worden ingediend.

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Kijkje in de Zonneberg (foto: Rob Heckers, met hulp van Jacques Konings).

Nieuwe leden en adreswijzigingen

Adres wijziging:

Door ruimte gebrek zijn de ledenmutaties bij hoge uitzondering verhuisd naar pagina 22.

Ledenavond (OP LOCATIE).

De ledenavond van 14 mei wordt een speciale ledenavond. Het zal een speciale “op locatie” ledenavond worden. Leden krijgen de mogelijkheid om de groeve “De Coolen” in Val-Meer te bezoeken. Vanaf 19.30 uur kunt u er terecht. Uiteraard zal de beheerder aanwezig zijn om eventuele vragen over deze bijzondere groeve te beantwoorden. Het zal geen rondleiding worden, want u kunt er vrij rondlopen.

Na afloop van een reguliere ledenavond wordt er altijd gezellig nagepraat in het museum café en dit is inmiddels een belangrijk onderdeel van de ledenavonden geworden. Het SOK-bestuur is dan ook van mening dat met deze traditie niet gebroken mag worden. Zij heeft dan ook besloten om een museumcafé ter plaatse in te richten. De Coolen heeft landschappelijk gezien een prachtige ligging en het gebied voor de ingang leent zich prima om er een tijdelijk museumcafé in te richten. Helaas is het daar niet mogelijk om een barbecue te houden. Toch heeft het SOK-bestuur gevonden dat er iets speciaals gedaan moest worden, het is immers de laatste ledenavond voor de zomerstop. Er zal dus behalve het inmiddels gebruikelijke drankje ook een hapje te krijgen zijn. De drankjes zullen tegen kostprijs worden verkocht.

In verband met de inkoop zou het SOK-bestuur het op prijs stellen als we op voorhand weten hoeveel personen er ongeveer komen. Mocht u al op voorhand weten of u komt horen wij dat graag: robmac@planet.nl of 043-343 81 71.

Routebeschrijving:

De Coolen ligt in het buitengebied van Val-Meer en is het best volgens de volgende route te bereiken: Komende vanuit Maastricht neemt u de Tongerseweg richting Riemst en Tongeren. In Riemst aangekomen gaat u bij de verkeerslichten recht door richting Tongeren. Na ruim 1,5 kilometer komt u opnieuw bij een verkeerslicht. U gaat hier links. Op de hoek aan de linkerzijde ligt het café Komilfoo en staat er een wegwijzer: 3-Val-Meer. U neemt deze weg, vol verkeersremmers, richting Val-Meer. Let op: deze weg is geen voorrangsweg en kent de nodige onoverzichtelijke kruisingen waar u geen voorrang heeft. U komt Val-Meer binnen en na ongeveer 1,5 Km van af de eerder genoemde verkeerslichten, passeert u de kerk aan uw linkerzijde. Gewoon recht door blijven rijden en na nóg een 500 meter eindigt de weg op een T-splitsing. Hier gaat u rechts (Rechtstraat). De doorgaande weg buigt na een 50 meter naar links maar u rijdt recht door (het doodlopende straatbord kunt u negeren) na een 200 meter komt u op een Y-splitsing (met zitbank en vuurstenen Maria-grotje). Hier neemt u de linker tak. U rijdt nu het dorp uit het veld in over een verharde veldweg met aan de rechterzijde bomen. Na 1,7 kilometer ligt links De Coolen. U kunt langs de weg aan de rechterzijde parkeren. Let op: aan de linkerzijde van de weg liggen enkele nauwelijks zichtbare greppels, hier dus niet parkeren.

Ledenavond 12 maart

Onze voorzitter Rob Heckers begint de avond met een gepaste stilte n.a.v. het overlijden van ons SOK-lid Wim van Schaik. Daarna volgen enkele gedachten over Wim. In deze SOK-Mededeling vindt U ook een In memoriam van Rob.

Ook memoreert hij dat Nol Eliëns recent geopereerd is en Jaap Brandsma enkele weken in het ziekenhuis gelegen heeft. De volgende SOK-bijeenkomst zal op locatie zijn: een “dwaaldag” in de Coolen in Val-Meer.

Voor wat betreft de perikelen omtrent de Mijnwet wordt gemeld dat het langzaam de goede kant op gaat! Er komen regelingen.....Peter Houben heeft contact gehad met minister Maria van der Hoeven en die heeft twee ambtenaren aan het werk gezet. Het is aan Peter te danken dat we weer aan de gesprekstafel zitten. Dank, hulde!

Joep Orbons krijgt het woord en vraagt medewerking van de aanwezige SOK-leden als in mei leden van onze Engelse zustervereniging Subterranae Britannica op bezoek komen. 1000 Leden telt deze vereniging, die al een kleine 20 jaar aan ons gelieerd is. Ze komen op vrijdag 7 mei en gaan de daaropvolgende maandag weer naar huis. Elders in deze uitgave geeft Joep uitgebreider tekst en uitleg.

Het was moeilijk een programma voor deze avond samen te stellen, omdat zelfs op het laatste moment nog afzeggingen plaatsvonden.

Deze avond kent maar één programma punt: een powerpoint presentatie van Hans Ogg. Hans is echter door ziekte lijfelijk niet aanwezig, maar heeft gelukkig wel toestemming gegeven zijn presentatie te tonen. De aanwezigen wordt gevraagd Robs spontane commentaar zoveel mogelijk aan te vullen. Van dit aanbod wordt royaal gebruik gemaakt, zodat deze presentatie ruimschoots aan het gestelde doel voldoet: genieten van prachtig ,vaak nostalgisch beeldmateriaal.

Uiteraard zou het deskundige praatje van Hans zelf dit mooie materiaal nog meer hebben doen waarden.

Het verblijf in het museumcafé na afloop duurde langer dan gewoonlijk.

John Hageman

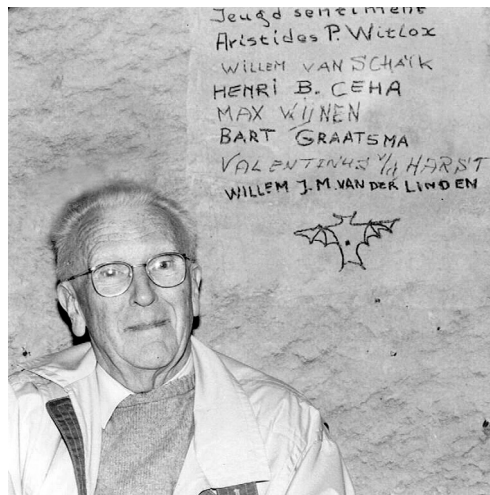
Willem van Schaik in memoriam

Zaterdag 6 maart 2010 is na een kort ziekbed Willem van Schaik overleden.

Willem was een bekende verschijning in de bergloperswereld. Door zijn open opstelling naar andere mensen had hij veel vrienden en bekenden in de bergloperswereld. Want zo was Willem, een open en sociaal persoon die graag een praatje maakte en waar je altijd een luisterend oor vond, zéker als het om de Sint -Pietersberg ging. Want dat was toch een beetje

zijn berg. Jong en oud kende hem en hij was tijdens de vele ondergrondse activiteiten een graag gezien persoon. Zijn ondergrondse tochten hield hij tot hoge leeftijd vol. Dit deed hij met hulp van velen, want er was altijd wel een chauffeur die hem naar het Zuiden wilde rijden voor een bezoek aan de RRB of SOK-ledenavonden. Bij die laatste was altijd een stoel voor hem gereserveerd en hij sloeg zelden een bijeenkomst over.

Willem, geboren in 1921, kwam via zijn vader de bekende ingenieur David Cornelis van Schaik al vroeg in aanraking met de ondergrond van de Sint-Pietersberg. Want zijn vader was het die de haalbaarheid voor de, later beroemde, tunnel door de Sint-Pietersberg onderzocht en die uiteindelijk onder zijn supervisie werd aangelegd. Tevens is het standaardwerk “De Sint

Pietersberg” geschreven en geredigeerd door zijn vader. Maar ook Willem schreef; gedichten schreef hij. En hoewel niet zélf geschreven was zijn hand in het boek “Ondergronds Verzet” duidelijk herkenbaar. Het ging tenslotte over zijn verzetsdaden tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Om al zijn verdiensten hier te gaan opsommen heeft weinig zin, want die zijn dusdanig dat een opsomming nooit volledig kan zijn en er is denkkelijk geen lezer die niet bekend is met zijn verdiensten. Maar zo'n lijst met verdiensten is tenslotte ook niet belangrijk, veel belangrijker is het dat we ons Willem herinneren zoals hij was, een zéér aardig en behulpzaam man. Menig beginnend bergloper heeft een luisterend oor bij hem gevonden en is dankbaar voor de vele anekdotes en tips die hij van Willem kreeg.

Willem was een kenner van het ondergrondse. Gezien zijn hoge leeftijd aan de ene kant en de relatief jonge leeftijd waarbij hij in aanraking kwam met het ondergrondse aan de andere kant, was hij bekend met al lang niet meer bestaande plaatsen. Plaatsen waar de meesten van ons alleen nog maar van kunnen dromen. Tóch pochte Willem hierover nooit, hij vond het véél belangrijker dat zijn kennis werd doorgegeven. Hij vertelde dan ook graag “hoe het was”. Helaas kan hij dat nu niet meer.

Ook was Willem bekend als tekenaar van ondergrondse landschappen en sommigen van ons mogen zich de trotse eigenaar van zo'n tekening noemen. Nog niet zo lang geleden heeft hij op een SOK-avond zijn meest recente werk tentoongesteld.

De SOK wenst Riet, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Oh, Labyrint vol van stilte en geheimnis,
Ik heb u lief,
Omdat uw duisternis mij leert,
Hoe schoon het daglicht is.

LICHT

Ik zocht een weg die voerde naar Licht,
Zo nauw en begrensd was het vergezicht,
Zo zeer was het leven ook ontwricht,
De blik steeds naar de top gericht.

Ik zag in het leven slechts een taak,
Hoe ik alles tot het mijne maak,
Hoe ik tot de hoogste top geraak,
Dat was mijn zaak.

Toen na een ademloze tocht,
Waar ik alles om mij heen bevocht,
Ik eindelijk die top bezocht,
Zag ik wat ik zocht!

Het doel dat ik bereiken zal,
Het hoogste wat ik vinden zal,
Was niet de top, doch ligt vooral,
Beneden in het dal.

Hoe mooi ook was het vergezicht,
Hoe zwaar de tocht die was verricht,
Nu bleek die blik naar het dal gericht,
want daar was Licht!!

'k Weet nu de weg die voert naar Licht,
Hoe somber ook het vergezicht,
Hoezeer het leven ook ontwricht,
Toch is er 'LICHT'.

Licht; het gedicht dat op het rouwprentje van Wim stond.

Wim van Schaik 16 juni 1921—6 maart 2010

Dit zou een bloemlezing worden uit de Vleermuizendagboeken 1940-1945. Een der spelers uit die tijd is Wim van Schaik.

Wim is eind februari tijdens een wandelingetje ongelukkig ten val gekomen en 6 maart overleden. Daarom zal dit stukje tevens een minder conventioneel *In Memoriam* voor Willem Cornelis Loran van Schaik zijn.

In SOK-Mededelingen 50 heb ik getracht enigszins de sluier over de Vleermuizenclub te lichten. Hier volgend heb ik stukjes uit die dagboeken opgediept, waar Wim van Schaik in voorkomt.

13 Augustus 1942 Donderdag.....Toen we naar de berg gingen kwamen we Wim van Schaik tegen. DE vergunning zelf hebben we nog niet daar mijn vader nog twijfelt.....

20 September 1942.....De grote ingang was dicht en toen we de sleutel wilden gaan halen kwamen we Wim van Schaik met een paar bezoekers tegen. De gids zei dat van Schaik de sleutel had. Wij liepen hem achterna en hij liet ons binnen. Hij vroeg eerst nog naar de vergunning maar die was ik vergeten.....

3 October 1942.....We hoorden ook een ontploffing die later helemaal aan de andere kant van de berg bleek te zijn. Maar we werden bang en gingen er bij de Enci uit. Henri en Gerrie zijn met Wim van Schaik in de Kleine berg gegaan. Wim zei dat als wij een vergunning voor de Kleine Berg wilden hebben dat we dan zijn Pa maar eens moesten opbellen. Henri heeft dat gedaan en meneer zei dat we Zondagmiddag naar hem toe moesten komen.....

28 December 1942..... een jongen van onze school nam een foto van een oudere heer onder het smokkelgat. Wim van Schaik was er ook met twee vrienden. We gingen met hen mee terwijl Van Sonderen achterbleef.....

2 Januari 1943..... Wij gingen door het Smokkelgat waar ik de vorige keer met Van Schaik een teken gezet had om de weg naar de Vriendslijk aan te duiden.

5 Januari 1943 Ik heb vanavond Meneer Van Schaik opgebeld om te vragen of hij nog een exemplaar van het grote boek van de berg voor mij had. Hij had nog een enkel ingenaaid exemplaar en zou me nog wel eens bellen.

6 Januari 1943 Henri vertelde mij dat ze op de Enci genoeg gebonden exemplaren van het grote boek hadden en beloofde me dat hij er met zijn vader over zou spreken.

Vrijdag 30-7-1943 We zouden met W.van Schaik de berg in gaan. Hij zou ons het gebied van de Nekami laten zien. Nekami is een kunstmestfabriek van kalk die nieuwe gangen graaft in het N.Gangenstelsel. Jammer genoeg had WvS geen tijd en toen zijn Henri en ik samen de berg in gegaan.....

.....We gingen terug naar het Padvindersgat en zagen plots een fel licht. Het was Wim van Schaik met zijn benzinelamp. Hij had nu geen tijd om met ons mee te gaan maar Maandag om halftien wel. Hij wees ons toen een gebied waar we waarschijnlijk nog nooit geweest waren. Het waren van die instortingen waar nog bijna niemand geweest is. Het was dan ook kruipen op je buik en het duurde meer dan een uur voordat we aan het kamertje van de Troglodieten waren.....

Maandagmorgen 2 Augustus 1943..... Halftien..... Wim van Schaik kwam maar niet opdagen. Er gingen twee jongens de berg in die ons zeiden dat Wim van Schaik bij Willems stond te wachten. Ik naar Willems en jawel hoor daar zat mijnheer aan zijn lamp te prutsen.....

Maandagmiddag 2 Augustus 1943..... We gingen toen naar het Smokkelgat langs de Hel. We liepen in een echogang door de weg die Wim van Schaik ons gewezen had en kwamen uiteindelijk in het Rijk der Inca's. Hier kwamen de Tommies in actie wat op de muur ook werd aangetekend.....

Zaterdag 7 Augustus 1943..... We zwierven wat rond in de buurt van de vier Kloosterlingen toen we plotseling licht zagen. Het was Wim van Schaik met vijf mensen. Hij vroeg me of ik meeding naar het Smokkelgat. Ik stemde erin toe maar de anderen moesten het wel goed vinden. We gingen langs de Enci kwekerij en kwamen in het hele oude gebied met de oude tekeningen en handtekeningen..... Verder naar Kraamkamer en Groeve.....

Woensdag 16 februari 1944..... Henri , Stied en Wally waren alvast naar Petit Lanaye gegaan om een brief weg te brengen

Woensdag 1 maart 1944..... We gingen regelrecht naar België en Klein Ternaaien , waar Henri iets moest halen.....

Zaterdag 22 april 1944..... Er was niet veel te zien en we konden niet verder omdat we om zes uur in Petit Lanaye moesten zijn om iets te halen..... We dronken een glas limonade en namen twee fornuisjes en een tas die daar voor ons lag mee. De tocht ging verder zonder hindernissen, hoewel de vracht verdomde zwaar was. We waren blij toen we bij de Hel waren waar we onze vracht konden overladen op de fiets

Zondag 16 juli 1944..... Door bemiddeling van Wim van Schaik hebben we een plaats als gids in de Fluwelengrot gekregen. We mogen ieder om de beurt een week gidsen, Stied , Henri en Wim (Bakker).....

Zondag 8 augustus 1944..... Wim van Schaik heeft voor ons een petroleumvergasser gekocht voor Fl. 25,- Hij brandt moorddadig en we gaan er zelf nog twee kopen in Rotterdam zodat we er ieder een hebben.

Vrijdag 25 Augustus hebben we onze nieuwe lamp geprobeerd in de berg. Hij brandt fijn.

Maandag 28 Augustus begon de voor-evacuatie. Om negen uur waren we allemaal bij Ceulen ingang. Henri was Donderdag naar Rotterdam gegaan om vergassers te kopen. Hij kwam Zondagavond met zes lampen thuis met de laatste trein die er gelopen heeft. Maandag gingen de Spoorwegen in staking

Zaterdag 4 November 1944 Stied en Wim zijn vandaag naar België geweest om de kisten van de dynamiet die de Belgen van de Enci hadden gestolen, te halen. De Belgen hadden de dynamiet uit de kisten gehaald en Stied had met hen de kisten in de berg verstopt. We zijn er vier gaan halen op het karretje van Ceha. Er zijn er nog twee die nu natuurlijk ook van ons zijn.....

2 Januari 1945..... Het gaatje onder in het Fort werd eerst bewerkt; tegen de zin van Stied. Na een kwartier werken stapten we toch maar op. We gingen door de instortingen naar het kamertje der Troglofielen waar we onze tocht bespraken. Met de kaart in de hand gingen we op stap.....

Met overledenen is het moeilijk praten. Hij heeft lang meegedaan maar ik mis hem nu al. Zweef zacht Vleermuis !

Henri Ceha

Mijn grot- en groeven ervaringen

Op de eerste plaats moet ik u het verschil uitleggen tussen een grot en een groeve. Ik heb het dan over de in de kalksteen ontstane natuurlijke grot en de door mensenhanden gemaakte groeve in dit gesteente.

De eerste ontstond vaak in een karstgebied, doordat zuur water van de regen het kalkgesteente in de ondergrond oplostte. Soms ontstonden zo zelfs ondergrondse riviertjes. Mooie voorbeelden van zo ontstane grotten zijn die in de Ardennen bij Remouchamps en Han sur Lesse, de bekende druipsteengrotten.

De kalkgroeven maakte de mens veelal voor de winning van bouwsteen. Onze Zuid-Limburgse mergelgroeven zijn zo ontstaan, al is men later ook tot dagbouw overgegaan. In mijn verhaal wil ik u meenemen naar beide vormen, de grot en de groeve.

Natuurlijke grotten kunnen zeer grillig zijn en behoorlijke diepten bereiken. De diepste grot ligt met 1506 meter in Frankrijk. Het kan er zeer koud zijn, wel 0 graden, bij vaak een vochtigheid van 100% door het water dat er altijd wel aanwezig is.

Veel onderzoek werd en wordt erin gedaan. Men noemt dit speologie, welke naam afkomstig is van de woorden spelaion= grot en logos= leer. De onderzoeker wordt speoloog genoemd. Voor de problemen koude en vocht moet de speoloog goed zijn uitgerust. In zijn helm heeft hij een klein isolatiedekentje zitten. Hiervan kan hij in nood een tentje bouwen. Met de carbidlamp eronder gezet geeft dit voldoende warmte, zodat hij niet onderkoeld raakt.

Ook draagt hij speciaal thermisch ondergoed. Voor het vocht heeft hij zijn spullen in waterdichte kisten opgeborgen met veel silicagel erin. Belichte foto's of diarollen gaan meteen in waterdichte doosjes met gel erbij, anders plakken de films meteen samen.

De speoloog werkt meestal met een carbidlamp. Deze geeft goed gespreid licht en werkt altijd, omdat water steeds voorradig is voor op het carbid. Bij accu's of batterijen is men niet altijd verzekerd van een goede werking van de lamp. Men weet niet wanneer de lading op is en bij nat worden krijgt men sluiting. De carbidlamp geeft wel wat vervuiling in de grot. Ook met de open carbid-vlam moet men oppassen.

Ik heb dit uitvoerige verhaal over de grot geschreven ter inleiding van mijn ervaring erin opgedaan. Begin 70-er jaren waren er enkele leden van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg die de speologie als liefhebberij bedreven. Ze organiseerden voor andere leden tochtjes in de grotten. Deze lagen niet ver onder Maastricht, onder andere bij Huy aan de Maas en Tilff aan de Ourthe.

Als enthousiast lid ben ik naar beide één keer meegeweest. Hier volgt mijn verslag ervan. Tussen Luik en Huy ligt de St.Manto-grot. We gingen erheen met een man of tien en er werd geparkeerd in een oude kalkgroeve naast de weg. Hier groeiden op de wanden al bijzondere planten als Zandscheefkelk en (verwilderde) Muurbloem. Via een hellend pad ging het een dal in naar de ingang van de grot. Deze lag boven in een met veel Buxus begroeide helling.

De bodem was spiegelglad van de modder en het kostte nog veel moeite om boven te komen. Een helder beekje stroomde er naar beneden, waarlangs de Waterspreeuw en de Grote Gele Kwik hun domein hadden. In de grot moest al meteen gekropen worden, hetgeen echter nog te doen was. Het probleem kwam pas bij het verbindingsgat tussen twee stelsels. Het gat zat op plusminus 1.50 meter hoogte in de wand. Je moest er op de rug met het hoofd naar voren en hellend naar beneden doorheen.

Een groepje was al voorgegaan, de rest zou volgen. Ik kwam al snel vast te zitten in het gat, hetgeen ik al voorzien had. Maar daar de gidsen beweerd hadden dat er vorige week een nog dikkere slager doorheen was gekomen, had ik het toch geprobeerd. Door mijn adem uit te blazen kon ik nog iets verder komen, maar kreeg toen natuurlijk geen adem meer en Spaans benauwd. De groep achter mij was niet bereikbaar om me terug te trekken. Mijn helm met lamp viel af en verdween in de holte voor mij. Het werd stikdonker en ik dacht dat mijn laatste uur geslagen had. Ik hield mij voor niet in paniek te raken maar te vechten voor mijn leven. Met de punten van mijn laarzen lukte het uiteindelijk mij terug te wurmen uit het gat. Wat was ik blij toen ik weer lucht kreeg.

Na wat kleren uitgedaan te hebben en samengebonden aan een touw achter mij, werd de terugtocht aangevangen met begeleiding van een van de gidsen. Nog nooit heb ik het daglicht zo bewonderd toen ik weer buiten kwam. Ze dachten dat ik na deze negatieve ervaring wel nooit meer mee zou gaan. Fout gedacht!!! Ik had geen last van claustrofobie, engtevrees, daar ik al jaren op een mijn werkte en veel ondergronds kwam tot in alle hoeken en gaten. Daarom ging ik weer mee met de volgende tocht die weer nieuwe ervaringen opleverde.

Deze tocht ging naar een grot bij Tilff vlak langs de weg aan de Ourthe gelegen. Het was vroeg in het voorjaar en het vroom nog wat, nadat het daarvoor enkele dagen overvloedig had geregend. Waarom ik deze laatste dingen vermeld zal straks uit mijn verhaal blijken. Na een betrekkelijk makkelijke toegangsgang kwamen we plots voor een watergordijn te staan dat uit het dak van de gang viel. Volgens onze gidsen was dit hier nooit het geval maar men weet het aan de regen van de voorgaande dagen. We konden twee dingen doen: omkeren of er doorheen. Daar gehoopt werd dat het maar een klein stukje was ging het voorwaarts. Het viel flink tegen. Zeker 20 meter banjerden we door het watergordijn, meest op de tast, daar onze lampen nauwelijks zicht gaven. Zeiknat kwamen we er door.

Vervolgens lag de volgende uitdaging op ons te wachten, namelijk een loodrechte afdaling van wel 40 meter in de grot. Dit ging met een touwladder van 20 cm. breed die amper tot de bodem reikte. De wand boog ook nog wat terug, zodat de ladder over een groot deel vrij zweefde in de lucht. Wat een helse opgave om beneden te komen. Steeds hoopte ik maar dat het touw waarmee de ladder boven aan wat ankers in de bodem was vastgebonden het zou houden en niet los zou schieten.

Na een verblijf van een half uurtje op de bodem van de grot, moest dezelfde weg weer terug afgelegd worden. Weer 40 meter klimmen en opnieuw door het watergordijn. Kunt u begrijpen hoe ik me voelde toen we kletsnat buiten in de vrieskou kwamen? Ook hierop wisten de gidsen raad. Snel in de auto's en op naar een bruin cafeetje om uiterlijk en innerlijk weer warm te worden. Onderweg was het constant de ruiten vegen om nog iets te kunnen zien op de weg, daar ze besloegen door het vele vocht van onze natte kleren. Waar het cafeetje lag weet ik niet meer, maar het zal wel in een buitenwijk van Luik zijn geweest. Hier had de tijd stilgestaan wat de inrichting betreft, maar wat belangrijk was, was de grote roodgloeiend staande potkachel midden in het lokaal. Alles was er toegestaan. Onze natte kleren gingen uit, behalve ons slipje en werden op stoelen rond de kachel gedrapeerd. In een mum van tijd leek het lokaal op een sauna. Je kon de overkant van de ruimte nauwelijks meer zien. Het innerlijk werd weer op temperatuur gebracht met de nodige borreltjes. Maar kunt u zich het tafereel voorstellen? Elf opgeschoten knapen in slip aan de bar. Jammer dat ik mijn foto toestel had thuisgelaten.

Met de ondergrondse kalksteengroeven (mergelgrotten) kwam ik eind 70-er jaren in contact door een collega op de mijn, Lambert Prevaes. Hij zag mij ondergronds steeds fossielen en mooie kristallen verzamelen en vertelde dat er in de mergelgroeven ook veel van dat spul was te vinden. Hij bood aan om voor mij met wat vrienden als gids te fungeren. Hij woonde in Maastricht en zwierf al vanaf zijn jeugd in de groevenstelsels van Slavante, de Zonneberg en op het Belgisch gebied liggende stelsel van Caestert rond. Hij wist er overal de weg, wist elk toegangsgat te vinden en had een eigen tekensysteem op de wanden ontwikkeld om niet te verdwalen.

De tochtjes waren wel illegaal, vandaar dat ze 's avonds laat in het donker aanvingen en duurden tot een flink stuk in de nacht. Hij bracht ons naar het Padvindergat, de enige verbinding tussen het Noordelijk stelsel en de Zonneberg, het Smokkelgat, de plaats waar de Nachtwacht in de oorlog was ondergedoken en de ijzeren tunnel als transportverbinding

door de berg van oost naar west naar de NEKAMI-groeve. We zagen er vleermuizen hangen maar ook de vele kunstwerken in of op de mergelwand aangebracht. Verder liet hij ons de bakkerij zien die diende voor de vluchtelingen tijdens de oorlog, maar ook de latere champignonkwekerijen. De kwekers boorden gaten vanaf het maaiveld naar de gangen om er mest door naar beneden te storten. Oppassen en er nooit onderdoor lopen want er kon nog van alles naar beneden komen. Veel sterke verhalen vertelde hij ons. Als dat van de twee omgekomen paters in de Zonneberg. Zij gingen de “berg” in en rolden een touw achter zich uit om de ingang weer terug te kunnen vinden. Of ze het teveel achter zich aan getrokken hadden of dat het touw was gebroken, in ieder geval lag bij terugkeer aan het eind van het touw geen uitgang. Tevergeefs zwierven ze rond om eruit te komen. Men vond hen na enige tijd met van de honger afgekloven vingers. Het zal allemaal wel echt gebeurd zijn!

Later ben ik lid geworden van de SOK (= Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven), een afdeling van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Met hen heb ik legaal, op minder gevaarlijke wijze, veelvuldig de ondergrondse wereld van Zuid-Limburg verkend. Een bijzondere tocht was die met hen naar de Sibbergroeve met de blokbrekers vader en zoon Kleynen. We gingen er op de oude manier blokbreken. Met de oude blokzagen, beitels en bij het licht van olielampjes zou er gewerkt worden. We verdeelden ons in twee groepen van elk elf man en kregen ieder een plek aangewezen om er een of meerdere blokken uit te halen. Het viel erg tegen, was zwaar werk, terwijl we toch elkaar steeds konden aflossen. Per groep kregen we er één blok uit. Dit gaf ons veel bewondering voor de vroegere blokbrekers die er per man meerdere op één dag uithaalden. Tegenwoordig worden de blokken eruit gezaagd met kettingzagen. De Fa.Kleynen uit Sibbe wint nog steeds blokken uit de groeve, meest als bouw materiaal voor restauratie-werken.

Als laatste ervaring van de ondergrondse groeven nog mijn bezoeken aan de zogenaamde Jezuiten-groeve onder de Cannerberg bij Maastricht. Wat hier de Jezuiten van het nabijgelegen klooster in hun vrije tijd hebben tot stand gebracht, grenst aan het ongelooflijke. Reliëfs, beelden, houtskool- en geschilderde werken, het is in een woord prachtig. En dit alles gemaakt bij kaarslicht of dat van kleine olielampjes. Eigenlijk moet je de werken ook bij dat licht bewonderen. Jammer is dat in 1906 er veel vernielingen aan zijn gebracht door baldadige jeugd die de toegang tot de berg was ontzegd, dat voorheen hun speelterrein was. Twee dingen wil ik memoreren die mij erg zijn bijgebleven, namelijk de Bommelzaal met afbeeldingen uit de strip van Olivier B.Bommel en Tom Poes en waar we steeds na afloop van een excursie met elkaar erwtensoep aten, maar meer nog het op kleine schaal nagebouwde Alhambra, het wereldberoemde Moorse paleis in Granada, Zuid-Spanje. Ik vond het in de groeve veel mooier als het echte. Dit laatste bezocht ik op een van mijn vakanties hetgeen, na alles wat ik er over gelezen had en op plaatjes gezien, bitter tegenviel. Geen kleurrijke tapijten meer aan de wanden en alle meubilair verdwenen.

Als slot van mijn verhaal nog dit: door mijn gezondheid heb ik het actief bezoeken van grotten en groeven moeten staken. Erg jammer! Maar de herinneringen aan alles neemt niemand mij meer af. Het is namelijk zo dat uit het land van de Herinneringen niemand je kan verdrijven.

Thijs Abbenhuis, Haalen

Casino Slavante, Maastrichter Silhouet, nummer 75

In de bekende serie Maastrichter Silhouet, uitgegeven door de Stichting Historische Reeks Maastricht, is het deel Casino Slavante verschenen. Elke uitgave is een feest voor eenieder die geïnteresseerd is in de historie van Maastricht, maar deze uitgave was dit extra omdat het hier om het vijfenzeventigste deel in de reeks gaat.

Miets schrijft een speciale boodschap voor de Voorzitter (foto: Jan Spee).

Casino Slavante is geschreven door de ons allen bekende Miets Morreau-Magnee. De publicatie is doorspekt met oude afbeeldingen. Niet alleen van het ons bekende Casino, maar ook het klooster Slavante en de omgeving van Slavante.

Ondanks dat uitgebreid wordt ingegaan op de geschiedenis van het Casino, haar eigenaren en haar bezoekers, ontbreekt uiteraard een beschrijving van het klooster en de omgeving niet.

Woensdag 17 maart 2010 was de feitelijke boekpresentatie en donderdag 18 maart 2010 was een presentatie over het boek gehouden door Miets zelf.

Uiteraard vond deze presentatie plaats in het Casino Slavante. In deze bijzondere ambiance vertelde Miets op haar eigen typische en onnavolgbare manier over de geschiedenis van het Casino en de totstandkoming van deze uitgave.

Rob Heckers

Subterranea Britannica bezoekt Maastricht van 7 tot 10 mei

In het verlengde weekend van 7 tot 10 mei komt Subterranea Britannica, de Engelse zustervereniging van de SOK, naar Maastricht om een aantal ondergrondse zaken te bekijken. Voor de zondagmiddag en zondagavond hebben wij een programma opgezet, zodat de SOK-leden en medewerkers van de Van Schaikstichting met de Sub Brit leden mee kunnen doen.

Zondagmiddag om 13:45 uur verzamelen we in Kanne om dan naar de Keel te wandelen. Daar zal een picknick worden gehouden. Als het weer goed is lekker buiten voor de ingang of op het bordes, als het slecht weer is binnen. Wie aan de picknick deel wil nemen vragen we een bijdrage van 10 euro. Na de picknick, dus zo rond 14:30 uur, zal voor de Engelse groep een rondleiding verzorgd worden. Maar als de aanwezigen vrij in de Keel willen rondzwerven om te genieten, foto's te maken of gewoon te doen wat een bergloper in een groeve doet, is dat ook goed.

Zo tegen 16:00 uur vegen we met een ploeg de Keel weer leeg, zodat iedereen naar huis kan gaan.

Voor zondagavond heb ik in restaurant Witloof in de Bernardusstraat in Maastricht om 19:30 uur de zaal onder het restaurant gereserveerd. Ik zal daar een laptop met beamer en scherm neerzetten. Er is plaats voor ongeveer 50 personen, waarvan dus 38 Engelsen. Er is dus plaats voor nog enkele SOK-leden. Daar willen we enkele zaken over onze ondergrondse groeven en tunnels presenteren. Hier nodig ik de SOK-leden en de VSS nadrukkelijk voor uit.

Nu mijn vragen:

Als je wilt meedoen aan een van deze activiteiten (picknick, Keel bezoek, avondpresentatie) laat dat dan even per e-mail weten. Heb je zin om iets lekkers te koken voor de Engelsen om tijdens de picknick te presenteren, laat het dan even weten. Er hebben zich al een paar mensen aangemeld die ieder iets speciaals te eten maken. Als je dit iets lijkt, laat het dan aan mij weten, je krijgt dan van ons budget om je kook- kunsten te tonen.

Heb je zin om de Engelsen in de Keel rond te leiden, te vertellen (in het Engels) over de Keel en de groeven, ze plekje te wijzen voor mooie foto's of gewoon om zelf lekker te genieten van de Keel samen met de Engelsen en de andere SOK leden?

We hebben nog mensen nodig om rond 16:00 uur de Keel weer leeg te vegen, want we willen geen mensen achter laten. Laat het dan even weten. Wil je zondagavond in restaurant Witloof bij de presentaties aanwezig zijn? Laat het dan even weten. Wil je zondagavond in restaurant Witloof zelf een presentatie geven in het Engels over onze groeven en/of jouw eigen onderzoek? Laat het dan even weten.

Als je nog vragen hebt, aarzel dan niet met mij contact op te nemen.
Hopelijk tot zondag 9 mei in de Keel.

Groeten,
Joep (j.orbons@xs4all.nl)

Geachte SOK-leden

Zoals de meesten van jullie wellicht al weten is Willem van Schaik tijdens een wandeling in de buurt van zijn huis ongelukkig gevallen en op 6 maart j.l. t.g.v. de opgelopen verwondingen overleden.

Willem was het oudste SOK-lid ; een zeer gerespecteerd SOK- lid en vrijwel zeker ook de oudste nog actieve groeven-onderzoeker en groeven-expert.

Ik stel voor van zijn beschikbare foto's een portret te laten schilderen. Als NHGL daar toestemming voor geeft dan zal dat portret komen te hangen in de ruimte van de SOK-bijeenkomsten.

Het portret zal geschilderd worden door Bettine Flesseman (zie : www.bettineflesseman.nl) en de kosten zullen omstreeks Euro 600,- bedragen (zonder lijst).

Hiermee verzoek ik allen die het hiermee eens zijn toezeggingen te doen in de vorm van een geldbedrag aan mijn email adres (ceha@tiscali.nl). Als alles gaat zoals gepland, dan stuur ik later mijn rekeningnummer en daarna zal ik verantwoording sturen voor ontvangen bedragen.

Henri Ceha

Mededeling

In de serie Publiek Geheim die door Canvas VRT iedere dinsdagavond om 20.40 uur uitgezonden wordt, zal op 4 mei 2010 om 20.40 uur een programma over de St.Pietersberg ondergronds in oorlogstijd vertoond worden.

Te zien zullen zijn o.a. Ton Breuls , Paul Jonas (gids VVV), Wim van Schaik en Jo Morreau. In de Lacroixberg , de Caestert en in de Kluis in de Van Schaiktunnel zal gefilmd worden. Van het weinige dat ik erover weet lijkt het mij een interessant filmpje te worden.

Henri Ceha

Artikelen op CD

Onlangs hebben alle SOK-leden een DVD gekregen van het Natuurhistorisch Genootschap, met daarop alle oude nummers van het maandblad in PDF-formaat. In de loop der jaren zijn heel wat artikelen gepubliceerd die met de groeven te maken hebben. Nu kun je natuurlijk zelf die DVD naspeuren op artikelen die je nog niet hebt. Maar bespaar je die moeite: ik heb dat gedaan en de relevante artikelen eruit gelicht. Op de volgende SOK-avond kun je een CD-tje krijgen met daarop alle door mij gevonden artikelen, zodat je ze ook kunt uitprinten als je dat wilt. Zo voor en na zal ik ook op de SOK-site en het Caestert-forum van Rob Heckers e.e.a. daarvan publiceren.

Hans Ogg

Straatnamen als resultante van ons mergelverleden, deel 2

Ik ontving aanvullingen van Henri Ceha, Frank Daelmans, Ed de Grood, Jacques Maes, Peter Houben en Matthijs Rohs.

Als we een redelijke lijst hebben samengesteld kunnen we - indien nodig - nader op het “waarom?” van de vermelding ingaan. Misschien dat er dan enige namen zouden kunnen afvallen.

Een tip: een uurtje zoeken op “Google maps” waarbij je op volledige plattegronden van steden en dorpen kunt inzoomen is een onderhoudende en leerzame bezigheid!

Mergelweg	Maastricht	Nederland
Bergweg	Maastricht	
Silexstraat	Maastricht	
Van Schaikweg	Maastricht	
Mosasaurusweg	Maastricht	
De Bosquetplein	Maastricht	
Zonnebergweg	Maastricht	
Lichtenbergweg	Maastricht	
Slavante	Maastricht	
Plateauweg	Maastricht	
Fallenbergweg	Maastricht	
Blokbrekerspad	Maastricht	
Heerder Holstraat	Maastricht	

Blokbrekerstraat	Berg en Terblijt
Mussenput	Berg en Terblijt
Casimir Ubaghslaan	Valkenburg
Burg. Binckhorststraat	Meerssen
Mergelsweg	Heerlen
Caestertstraat	Eisden
Bergstraat	Sibbe

Mergelstraat	Zussen	België
Muizenberg	Kanne	
Tiendenberg	Kanne	
Silexweg	Kanne	
Pruisstraat	Kanne	
Oude Pruis	Kanne	
Rue Avergat	Eben Emael	
Avergat	Eben Emael	
Rue Collinet	Petite Lanaye	
Quai de Caster	Grande Lanaye	
Rue de la Montagne	Bassenge	
Rue de la Grotte	Bassenge	

Keelstraat	Vroenhoven
Krijtstraat	Vroenhoven
Bergstraat	Val-Meer

Ed de Groot wees me nog op het navolgende. Hij kent een familie Mergelsberg. Misschien zouden zelfs persoonsnamen op een mergelverleden kunnen duiden.

Zelf zou ik ook een nieuwe rubriek willen opstarten waarin aandacht wordt geschonken waar en waarvoor de gewonnen mergelblokken daadwerkelijk zijn gebruikt en ze op deze manier weer voor een moment “terug naar het licht” brengen. Een voorbeeld: Een oorlogsmonument helemaal opgetrokken uit blokken gebroken in de Roothergroeve.

John Hageman

In memoriam Jo van Rijsselt

Van zondag op maandag, van 11 op 12 april, is ons Maastrichtse SOK-lid Jo van Rijsselt op zijn 59ste verjaardag overleden.

Samen met Peter Drummen, Rinus den Boer, Jo Gabbano, John Hageman en Marcel Janssen actief lid van de fossielenploeg - werkgroep Paleontologie - van de Vereniging tot Bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek in de Sint Pietersberg, in vooral de 70-er jaren van de vorige eeuw.

(Links Peter Drummen, midden Jo van Rijsselt, rechts John Hageman)

Een heerlijke, eigengereide groep enthousiastelingen die heel wat onderaardse kalksteengroeven en open groeven op fossielen heeft afgezocht en... met redelijke resultaten gezien de krantenartikelen en de aan het Natuurhistorisch Museum in Maastricht afgestane waardevolle vondsten.

Zelfs verre tripjes naar de Franse krijtkust in Wissant en Cap Blanc Nez en Gris Nez stonden op het programma.

Jo was een succesvol fossielenzoeker met een geoefend oog. In de groeve 't Rooth legde hij het nagenoeg complete rugschild van de zeeschildpad *Allopleuron hoffmanni* bloot en vooral tanden van haaien, roggen, vissen en Mosasauriërs mocht hij graag verzamelen.

We zijn samen ook bijna eensverongelukt.

In de open groeve Schiepersberg hadden we na wekenlange arbeid een fossielengruislaag zo ver naar binnen uitgehold, dat je er horizontaal met z'n tweeën in kon liggen om verder uit te diepen. Het was warm die zaterdag en daarom gingen we 25 meter verderop in de

schaduw pauzeren. We zaten nog niet goed en wel of de hele wand van 7 meter hoogte en 1,5 meter diep kwam over een breedte van 8 meter met donderend geraas en met een aantal bomen in een oogwenk naar beneden. Over beschermengelen gesproken!

Jo had gouden handjes en hamers om fossielen uit te kappen ontwierp hij zelf, evenals de ingewikkeldste constructies om fossielen op grote hoogte te bergen. Onze lampen (petromaxen) brandden door hem probleemloos.

Met weemoed denkt uw redacteur terug aan die talloze, gezamenlijk doorgebrachte ondergrondse uurtjes, de gezellige avonden bij uitbaatster Mia Welbers-Devens in het bergloperscafé La Bohème en vooral aan de spontane brommertochtjes naar weer een andere plek - ondergronds of bovengronds - waar fossielen te vinden waren.

Bedankt dat je er was en voor je kameraadschap, fossielenvriend!

John Hageman

Knabbehoup 14

Deze keer twee artikelen over instortingen in de mergelgroeven geschreven door Frans Lahey uit Maastricht. Wie was Frans Lahey? Hij werd geboren op 25 september 1891 op de Brusselsestraat te Maastricht. In 1986 overleed hij in zijn geboortestad. Zijn artikelen - altijd in Maastrichts dialect - schreef hij onder het pseudoniem "Noonk Frans". Of het goed Maastrichts is? Deze schrijfwijze heeft ook zijn charme!

Zijn jeugdjaren bracht hij door in Maastricht en Luik. Toen hij weer terug kwam naar Maastricht was hij werkzaam als typograaf, daarna als militair bij de grenswacht, om daarna in dienst te treden als werklozen controleur bij de gemeente Maastricht.

Hij was een groot kenner van diverse zaken die speelden binnen de gemeente Maastricht. Bijvoorbeeld: huisvesting, arbeid in fabrieken, plezier, vertier, overlijden, kleding, handel, etc. Hierover publiceerde hij regelmatig in diverse bladen.

In september 1951 gaf hij in stencilvorm een boek in eigen beheer uit, met als titel "Maastricht vroeger en Nu". De MTB verzorgde hiervan in 1981 een herdruk.

Als bijzonderheid voor de bergvrienden: Frans Lahey was een zeer goede vriend van de bekende grotschilder en beeldhouwer Jules Sondeyker. Verschillende malen heeft hij deze ook vergezeld in de St. Pietersberg, aldus een dochter van "Noonk Frans".

Instortingen

In 1914-1918 is op te Kanderweeg noe Mellergereweeg de groete ingaank "de Tiendschuur" door 't dreune es gevollig vaan 't besjete met de "Dikke Bertha" vaan de forte vaan Luik door de Prusse ingevalle. De luij die in de berreg woende waore gelökkig bijtijds gewaarsjouwde en op tied droet, zoe heet dat gein minse levens gekos.

De Mouzeberreg

Erger waor 't in de Mouzeberreg in Kan in 1929 wie daor 'n groete instorting plaots had. Dao bleven einige luij en e peerd doed; me zeet vaan veer; 'nnen aandere vaan dreij en e peerd.

Eus mijnwerrekers en de Belsje hōbbe toen flink nao die luij gezeuk zonder ze te vinde. In de Mouzeberreg woorte mellegerblōk gezeeg en nao Mastreech gebrach. Die gebruikde ze veur de fonteminte vaan de hoezer. Jaore geleije kos me die nog euver de Kanderweeg zien vare met die eigenaordige keerkes met ei peerd te veur.

't Oongeluk is te wiete aon 't rouve wat ze deege, zonder dat de veiligheid in ach woort genoume. Zoe woort de everspanning op plaotse vāöl te groet en met e donderend geluid begaof op dee fatalen daag de berreg 't.

Veer zien toen goon loere en kos me op te weeg nao Moontenake sjāöre zien vaan wel 'nne haave meter breijt euver 'n geweldige oppervlakte en kos me ziech indinke wat 'n massa melleger en grond dao versjuif waor.

Noe nog kin me 't spoor zien vaan die instorting. Ouch steit ter op de plaots boe ze meine dat de luij ligge e kruus. Wie me begrip zal bijj 't invalle wel 'nne drōk gewees zien, fluitende loch dee nog oontsnapde zoe geweldig dat er 'nne mins dee wouw ingoon 'n daartig meter boete d'n ingaank neergoejde. Meh dee heet daan toch nog 't leve gehawwe.

Dee kos toen zegge wee drin aon 't werreke waor. Op dee ze gezegde zien ze nao die riechting gengskes goon graove, jaomer genog zonder resultaat. Wie 't Albertkanaal later gegraove is, heet me niks gevoonde en zalle ze later miesjien nog ins get vaan die luij en 't peerd vinde.

Jacques Maes, SOK-Gronoma

Meet the underground press

“Verrassing” (*Dagblad de Limburger van 30 december 2009*): rondom deze bijzondere dagen kregen de deelnemers van de dagactiviteiten van een bejaardenhuis in Valkenburg de verrassing van het jaar. Nietsvermoedend werden ze thuis opgehaald en op kosten van de gemeente naar de grotten **La Caverne de Geulhem (STUDENTENGROEVE-red)** gebracht, waar ze getrakteerd werden op een smakelijke feestmaaltijd.

“Acht tv-uitzendingen over mergelgroeven” (*Het Belang van Limburg van 19 februari 2010*) en **“Canvas brengt smokkel via Pietersberg in beeld”** (*Zondag van 7 maart 2010*): vanaf 23 maart brengt Canvas (VRT II) gedurende acht weken uitzendingen over de geschiedenis van wat zich in de Tweede Wereldoorlog allemaal afgespeeld heeft in en rondom de groeven van Kanne en de **Sint PIETERSBERG**. Het **Smokkelgat** zal er een prominente rol in hebben. Canvas organiseert op 16 mei in de groeven van het **AVERGAT**

ook een publieksevenement ter afsluiting van de reeks “Publiek Geheim”. (Noot red.: slechts één uitzending (de laatste in de serie) gaat over mergelgroeven en wordt op Canvas uitgezonden op 4 mei 2010). **Jo MORREAU** figureert in de TV-serie. Jo geniet bekendheid als deskundige op het terrein van de Sint-Pietersberg.

“t Verhaal bij de paol” (De Ster van 19 februari 2010): een rubriek met speciale gasten, die met de redactie grenspalen bezoeken en daar hun verhaal houden. Deze aflevering staat onze **John HAGEMAN** bij paal nummer 73. John verhaalt van zijn jeugd en zijn brede kennis over en interesse voor alles wat groeit, bloeit, kruipt, loopt en vliegt (noot red: ook zwemt?) onder- en bovengronds. En dan zijn er nog zaken als oude opschriften, fossielen, archeologie of andere dingen die niet in de kruip-sluip-rijtje thuishoren. Maar daar was het artikel in de Ster en deze rubriek te klein voor. *Toch één leugentje in het verhaal ontdekt: John zegt zondags uit te rusten, te onthaasten, niet veel te doen. Geloof er maar niks van...*

“Tonnen asbest uit Cannerberg” (HBvL van 20 februari 2010): na zes jaar saneren is alle asbest uit de **CANNERBERG**. Nu moet onder andere de olie nog geruimd worden (waar de ketels gestaan hebben). Een volledig prijskaartje van de sanering is er nog niet, maar in 2003 werd dat geschat op 40 miljoen euro. De bijna 7 ha grote groeve wordt uiteindelijk schoon en kaal opgeleverd (het reinigen gebeurde veelal door het handmatig afkrabben van een laagje mergel) en de bedoeling is dat er een museum over de Koude Oorlog in de gangen komt.

“VVV tekent historie in grot” (DdL van 23 februari 2010): op haar 125ste verjaardag heeft de VVV gisteren een jubileumplaquette onthuld in de **GEMEENTEGROT**. Dat is niet de eerste, want in 1975 was er ook al een plaquette over de VVV vervaardigd. En nu is er een nieuwe. *“Nu een hedendaags kunstwerk, in 2035 geschiedenis”*. Noot redactie: *“Zo lusten we er wel meer van...”*

“Valkenburg loopt en fietst voor Haïti” (DdL van 27 februari 2010): met steun van Wielerclubs organiseert **Jan AARTS** een sponsortocht voor de slachtoffers van de aardbeving. Op de Cauberg kan men deelnemen aan een mountainbiketocht die ook dwars door de **GEMEENTEGROT** zal lopen. Men wil zo minimaal 50.000 euro ophalen. De gemeente Valkenburg doet daar nog eens 17.000 euro bovenop.

“Mega Mindy in de grotten van Kanne” en **“Mega Mindy landt in tweede film in Kanne en Tongeren”** (HBvL van 27 februari en 5 maart 2010) : Studie 100 bereidt een tweede film over tv-heldin Mega Mindy in de gelijknamige kinderserie voor. Op zoek naar geschikte locaties viel het oog op het **AVERGAT** van Kanne. Ook in het Marokkaanse Marrakesh wordt gefilmd. Volgens **Clementine CRANSSEN**,

verantwoordelijke voor de Grotten van Kanne, zijn er nog geen opnames gebeurd. “Meer details volgen later”.

“Grotchampignons” (*Savoir Vivre aux Châteaux® jrg 14, voorjaar 2010*): al decennialang is de grotchampignon verbonden met exclusieve restaurants als Château Neercanne. Ondergrondse kwekerijen zijn steeds dunner gezaaid en op hun zoektocht naar deze delicatessie zijn de keukenmeesters van dit sterrenrestaurant terecht gekomen in Emael, in de **TROU LOULOU**, waar kweker **Leo VOS** al vanaf 1960 zijn paddenstoelen kweekt. **Vos** is ook bekend als overlevende van de Roosburgramp. Hij legt het verschil van uiterlijk en smaak uit van de ondergrondse grotchampignon en de bovengrondse witte champignon.

“Vleermuizen” (*HBvL van 16 maart 2010*): **Johan JANSSEN**, conservator van **De COOLEN** in Val-Meer heeft voor de twintigste keer een vleermuizenwandeling georganiseerd. Naast uitleg over de winterslapende diertjes vertelde Johan ook over de eeuwenoude mergelgroeven, opschriften en geschiedenis.

“Einde” (*De Trompetter/Heuvelland Aktueel van 17 maart 2010*): **Prins Thei I** is in de Valkenburgse grotten definitief voor het nageslacht vastgelegd. Traditioneel met halfvasten komt aan de carnavalsperiode in Valkenburg een einde met de onthulling van een portret van de stadsprins.

“Bubbels” (*DdL van 22 maart 2010*): de lente is pas begonnen maar dat weerhield een gezelschap dertigplussers er niet van het glas te heffen tijdens de eerste editie van *Sunday Bubbles Sunday* in **LA CAVERNE** in **Geulhem**. Een concept dat zich richt op een gezellige avond en het goede leven met oesters, lounge muziek en dat soort dingen.

“Ze luisterde kennelijk toch” en **“Beatrix bij VVV”** (*DdL van 26 en 27 maart 2010*): Koningin **Beatrix** bezoekt Valkenburg ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de VVV Valkenburg, de eerste als zodanig van Nederland. Inwoners halen ter gelegenheid hiervan herinneringen op met eerdere ontmoetingen met leden van het koningshuis. Bij de twee artikelen staan twee foto's uit 1950 afgebeeld, met daarop de jonge koningin **Juliana**, die de **GEMEENTEGROT** bezocht en het huidige bezoek van koningin **Beatrix**.

“Spiritualiteit wint aanhang” (*DdL van 29 maart 2010*): rond dit thema hangt nog altijd een zweem van zweverigheid. Met een beurs in de **MOSGROT** (*de huidige Feestgrot naast de Steenkolenmijn in Valkenburg – red*) hebben esoterische therapeuten dat willen doorbreken. Of de stands met massagetechnieken, stenen, tarotkaarten, INCA-meditatie of tai chi daadwerkelijk iets bereikt hebben, vermeldt het artikel helaas niet, maar “je strooit zadjes uit waaruit later wellicht schitterende bloemen groeien”.

“Honden doen examen in grotten” (HBvL van 10 april 2010): patrouillehonden en hun bazen moeten op alles voorbereid zijn en proeven in verschillende disciplines kunnen doorstaan. Om bijvoorbeeld mensen als wapens te kunnen opsporen. Maar de nadruk ligt op preventie en minder op repressie. Vijf teams uit diverse politiezones legden hun proef af in het **AVERGAT** in Kanne. Tijdens de proef moesten de teams in het donker patrouilleren. Mensen, die zich voor de proef schuilhielden, werden snel door de honden opgespoord.

Met dank aan de trouwe correspondenten Nini van Bergen, Roland Bessems, Anneke Breuls, Geertje Breuls, Alan Claessens, Philippe Duchateau, Gilberte Nicolaes, Jacques Maes, Joop Smit, Herman de Swart, Aldo Vôte en Johan Willems.

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@skynet.be.

Adres wijziging:

Lidnummer: 3148, Dhr.L.Weekers, Rue Haute 122, Eben - Emael, B-4690 België

Lidnummer: 101821, Sjef Bunnik, Bolderikweerd 34, 6229 TA Maastricht
sjef_bunnik@hotmail.com

Lidnummer: 1725, Ger Beckers, SOK - ledenadministratie, Moesdaal 65,
6228 HX Maastricht, 06 51058333, pghbeckers@ziggo.nl

Lidnummer: 285, Erik H.J.R. Lamkin, Spechtlaan 14, B 3620 Veldwezeld/Lanaken, België
Telefoon: +32 (0)89 71 41 31 (na 18.00 uur), GSM: +31(0)6 57 13 67 93 (bij voorkeur)
E-mail: troglophile@planet.nl

Volgende ledenavond: Vrijdag 14 mei 2010 Aanvang 19.30 uur! OP LOCATIE!!!!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2^e Olav Hensing, Technische Commissie: 06 - 557 78 846.

3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Pim Houben	00-3212 21 21 3342
Flesschenberg	Jan Laumen	043-364 18 03
Gewandgroeven	Hub Geurts	043-601 24 16
Heerderberg (niet toegankelijk)	Henk Ramakers	043-407 19 64
Heideberggroeve	Hub Geurts	043-601 24 16
Houbenbergske	Marc Koch	046-486 22 01
Groeve de Keel	Luc Walschot	00-3212 44 13 50
Groeve Eys	Ger Wishaupt	046-475 13 99
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Koeleboschgroeve	Ed de Groot	00-3243 81 13 73
Nieuwe Groeve	Han Bochman	043-601 01 58
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve	Marco Slieker	045-522 39 74
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-347 25 60

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg en het Noordelijk Gangenstelsel. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK. Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

De SOK-Info

is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.